

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే

॥ సప్తసప్తతితమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ సప్తసప్తతితమః సర్గః ॥

భరతేన పితుః శ్రాద్ధే బ్రాహ్మణేభ్యో బహుధనరత్నప్రభృతీనాం దానం
త్రయోదశే దినేఽస్థిసంచయస్య శిష్టం కార్యం పూరయితుం
పితుశ్చితాభూమౌ గత్వా భరతశత్రుఘ్నయోర్విలాపో
వసిష్ఠసుమంత్రాభ్యాం తయోరాశ్వాసనం చ

తతో దశాహేఽతిగతే కృతశౌచో నృపాత్మజః |

ద్వాదశేఽహని సంప్రాప్తే శ్రాద్ధకర్మాణ్యకారయత్ || 2.77.1 ||

బ్రాహ్మణేభ్యో ధనం రత్నం దదావన్నం చ పుష్కలం |

వాసాంసి చ మహర్థాణి రత్నాని వివిధాని చ |

వాస్తికం బహు శుక్లం చ గాశ్చాపి బహుశస్తదా || 2.77.2 ||

దాసీర్దాసాంశ్చ యానాని వేశ్మాని సుమహంతి చ |

బ్రాహ్మణేభ్యో దదౌ పుత్రో రాజ్ఞస్తస్యార్థ్వదేహికం || 2.77.3 ||

తతః ప్రభాతసమయే దివసే చ త్రయోదశే |

విలలాప మహాబాహుర్భరతః శోకమూర్ఛితః || 2.77.4 ||

శబ్దాపిహితకంఠశ్చ శోధనార్థముపాగతః |

చితామూలే పితుర్వాక్యమిదమాహ సుదుఃఖితః || 2.77.5 ||

తాత యస్మిన్ నిసృష్టోఽహం త్వయా భ్రాతరి రాఘవే |

తస్మిన్ వనం ప్రవ్రజితే శూన్యే త్యక్తోఽస్మ్యహం త్వయా || 2.77.6 ||

యస్యా గతిరనాథాయాః పుత్రః ప్రవ్రాజితో వనం |
తామంబాం తాత కౌసల్యాం త్యక్త్వా త్వం క్వ గతో నృప || 2.77.7 ||

దృష్ట్వా భస్మారుణం తచ్చ దగ్ధాస్థి స్థానమండలం |
పితుః శరీరనిర్వాణం నిష్టనన్ విషసాద హ || 2.77.8 ||

స తు దృష్ట్వా రుదన్ దీనః పపాత ధరణీతలే |
ఉత్థాప్యమానః శక్తస్య యంత్రధ్వజ ఇవోచ్ఛ్రితః || 2.77.9 ||

అభిపేతుస్తతః సర్వే తస్యామాత్యాః శుచివ్రతం |
అంతకాలే నిపతితం యయాతిమృషయో యథా || 2.77.10 ||

శత్రుఘ్నశ్చాపి భరతం దృష్ట్వా శోకపరిప్లుతం |
విసంజ్ఞో న్యపతద్ భూమౌ భూమిపాలమనుస్మరన్ || 2.77.11 ||

ఉన్మత్త ఇవ నిశ్చిత్తో విలలాప సుదుఃఖితః |
స్మృత్వా పితుర్గుణాంగాని తాని తాని తదా తదా || 2.77.12 ||

మంథరాప్రభవస్తీవ్రః కైకేయీగ్రాహసంకులః |
వరదానమయోఽక్షోభ్యోఽమజ్జయచ్ఛోకసాగరః || 2.77.13 ||

సుకుమారం చ బాలం చ సతతం లాలితం త్వయా |
క్వ తాత భరతం హిత్యా విలపంతం గతో భవాన్ || 2.77.14 ||

నను భోజ్యేషు పానేషు వస్త్రేష్టాభరణేషు చ |
ప్రవారయతి సర్వాన్ నస్తన్నః కోఽద్య కరిష్యతి || 2.77.15 ||

అవదారణకాలే తు పృథివీ నావదీర్యతే |
విహీనా యా త్వయా రాజ్ఞా ధర్మజ్ఞేన మహాత్మనా || 2.77.16 ||

పితరి స్వర్గమాపన్నే రామే చారణ్యమాశ్రితే |
కిం మే జీవితసామర్థ్యం ప్రవేక్ష్యామి హుతాశనం || 2.77.17 ||

హీనో భ్రాత్రా చ పిత్రా చ శూన్యామిక్ష్యాకుపాలితాం |
అయోధ్యాం న ప్రవేక్ష్యామి ప్రవేక్ష్యామి తపోవనం || 2.77.18 ||

తయోర్విలపితం శ్రుత్వా వ్యసనం చాప్యవేక్ష్య తత్ |
భృశమార్తతరా భూయః సర్వ ఏవానుగామినః || 2.77.19 ||

తతో విషణ్ణౌ శ్రాంతౌ చ శత్రుఘ్నభరతావుభౌ |
ధరాయాం స్మ వ్యచేష్టేతాం భగ్నశృంగావివర్షభౌ || 2.77.20 ||

తతః ప్రకృతిమాన్ వైద్యః పితురేషాం పురోహితః |
వసిష్ఠో భరతం వాక్యముత్థాప్య తమువాచ హ || 2.77.21 ||

త్రయోదశోఽయం దివసః పితుర్వృత్తస్య తే విభో |
సావశేషాస్థినిచయే కిమిహ త్వం విలంబసే || 2.77.22 ||

త్రీణి ద్వంద్వాని భూతేషు ప్రవృత్తాన్యవిశేషతః |
తేషు చాపరిహర్యేషు నైవం భవితుమర్హసి || 2.77.23 ||

సుమంత్రశ్చాపి శత్రుఘ్నముత్థాప్యాభిప్రసాద్య చ |
శ్రావయామాస తత్త్వజ్ఞః సర్వభూతభవాభవౌ || 2.77.24 ||

ఉత్థితౌ తౌ నరవ్యాఘ్రౌ ప్రకాశేతే యశస్వినౌ |
వర్షాతపపరిగ్లానౌ పృథగింద్రధ్వజావివ || 2.77.25 ||

అశ్రూణి పరిమృద్నంతౌ రక్తాక్షౌ దీనభాషిణౌ |
అమాత్యాస్త్యరయంతి స్మ తనయౌ చాపరాః క్రియాః || 2.77.26 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
అయోధ్యాకాండే సప్తసప్తతితమః సర్గః ||